

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/99/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616200842
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1616200842.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Jany Vlčkovej, v spore žalobcu: M. H. G., D.. XX.XX.XXXX, N. U. XXX, U., zastúpeného spoločnosťou PREWER PZ, s.r.o., so sídlom Lermontovova 11, Bratislava, proti žalovanému: O. P. G., D.. XX.XX.XXXX, N. G. Č.. XXX, G., zastúpenému spoločnosťou Kolíková & Partners, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, Bratislava, o zaplatenie sumy 45.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 7C/139/2016-271 zo dňa 25. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdzuje .

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 45.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 01.07.2015 do zaplatenia, titulom ústne uzavretej zmluvy o pôžičke. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním po právnej stránke posúdil podľa § 107 ods. 1, § 451 ods. 1, 2 a § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby. Konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca tromi prevodnými príkazmi cez internet banking uhradil na účet žalovaného ako fyzickej osoby sumu 45.000 eur - dňa 29.03.2013 sumu 25.000 eur, dňa 31.05.2013 sumu 10.000 eur a dňa 13.06.2013 sumu 10.000 eur. Sporné tiež nebolo, že žalobca a žalovaný založili spoločnú obchodnú spoločnosť KONTAKT ZELENA, s.r.o., prostredníctvom ktorej plánovali prevádzkovať a určité obdobie aj prevádzkovali bar, kaviareň a reštauráciu. Sporným medzi stranami zostalo z akého právneho titulu boli uvedené peňažné prostriedky žalobcom na účet žalovaného uhradené. Poukázal na to, že žalobca tvrdil, že so žalovaným uzatvoril ústnu zmluvu o pôžičke, pričom svoje tvrdenie preukazoval dokladmi o úhradách peňažných súm prostredníctvom internetbankingu, výsluchom svedkyne R. A. a navrhnutým výsluchom svedka A. G., za ktorého prítomnosti mal žalobca vyzývať žalovaného na vrátenie pôžičky. Uviedol, že vznik pôžičky predpokladá dohodu strán ako aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky. Bolo preukázané, že k prevodu peňažných prostriedkov došlo. Zo žiadnych žalobcom navrhnutých a vykonaných dôkazov však súd prvej inštancie nemal preukázané, že došlo k dohode medzi žalobcom a žalovaným o vrátení peňažných prostriedkov. Žalobca tak nepreukázal záväzok žalovaného ako dlžníka vrátiť pôžičku, a teda že došlo k vzniku zmluvy o pôžičke. Všetci svedkovia, O. O., V. O., W. G. V. R. A., zhodne potvrdili, že žalobca a žalovaný robili prevádzku reštaurácie, baru a kaviarne v objekte na R. X.. Nikto z týchto svedkov však nebol nikdy prítomný pri dojednávaní pôžičky medzi žalobcom a žalovaným. Nikto z nich nepotvrdil, že by sa žalovaný zaviazal vrátiť peňažné prostriedky žalobcovi. Svedkyňa R. A. síce vo výsluchu uviedla, že žalobca požičiaval žalovanému peniaze, avšak toto jej tvrdenie vychádzalo z informácie od žalovaného, ktorý jej uviedol odkiaľ pochádzajú

finančné prostriedky, následne účtované do spoločnosti TUAM s.r.o. (obchodná spoločnosť žalovaného) na účet 365 000 (ostatné záväzky spoločnosti voči spoločníkom). Z jej výsluchu nevyplývalo, že by sa žalovaný ako dlžník zaviazal tieto peňažné prostriedky žalobcovi vrátiť. Z jej výsluchu vyplývalo, že ako účtovníčka musela (podľa pokynu žalovaného) peňažné prostriedky zaúčtovať do obchodnej spoločnosti, a to vtom čase jediným možným účtovným spôsobom. Súd prvej inštancie uviedol, že spôsob zúčtovania peňažných prostriedkov nepreukazuje vôľu žalovaného dané peňažné prostriedky vrátiť ako pôžičku a ani žalobcom jednostranne uvedená informácia do prevodného príkazu „Pozicka pre P. G. P. H. G.“ nepreukazuje vznik zmluvy o pôžičke ako dvojstranného právneho úkonu. Ide o informáciu, ktorú zadáva prevodca bez možnosti ovplyvnenia príjemcom. To, že bol žalovaný v roku 2013 vlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1/6 taktiež automaticky neznamená, že žalovaný mal vôľu si od žalobcu požičať peňažné prostriedky na rekonštrukciu svojich priestorov. Ak by tomu tak bolo, je podľa názoru súdu prvej inštancie nelogické, aby si žalobca spolu so žalovaným zakladali obchodnú spoločnosť, v ktorej boli obaja poloviční vlastníci. Ak sám žalobca prevádzal peňažné prostriedky na účet žalovaného a od začiatku, ako sám tvrdí, bolo jeho úmyslom mu uvedené peniaze „len požičať“ - nie podieľať sa vkladom na podnikaní, a teda chcel ich vrátiť, mal podľa súdu prvej inštancie tento právny vzťah aj nejakým spôsobom ošetriť, a to najmä písomnou formou. V tomto smere sa mu javilo konanie žalobcu ako zjavne špekulatívne, keď v čase rozbehu ich spoločného podnikania (dojednávajú náklady na prevádzku), žalobca taktisto poskytnuté prostriedky považuje zo svojho pohľadu za pôžičku. Zo všetkých uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že došlo k vzniku zmluvy o pôžičke, teda dvojstrannému právnenému úkonu. Návrh žalobcu na výsluch svedka A. G., ktorý mal byť prítomný pri osobnom stretnutí žalobcu a žalovaného, kedy žalobca vyzýval žalovaného na vrátenie pôžičky, súd prvej inštancie zamietol ako nadbytočný. Konštatoval, že v prvom rade by musel žalobca najprv preukázať, že došlo k zmluve o pôžičke, čo v konaní preukázané nebolo, až následne by bolo namieste preukazovať existenciu výzvy na plnenie. Žalobcom navrhnutý svedok túto skutočnosť preukazovať nemal a ani by ju potvrdiť nevedel. Poukázal tiež na to, že žalovaný v celom rozsahu poprel, že peňažné prostriedky boli na jeho účet zaslané titulom pôžičky. Svoje tvrdenia preukazoval výsluchmi svedkov O. O., V. N., W. G. a doložením hlavnej knihy z účtovníctva spoločnosti TUAM, s.r.o., analytickej knihy a faktúr súvisiacich s rekonštrukciou objektu na R. X.. Žalovaný tvrdil, že so žalobcom sa dohodli, že spoločne preinvestujú predpokladaných 140.000 eur do rekonštrukcie budovy na R. X.. a že on preinvestoval viac ako 80.000 eur, resp. 3 krát toľko. Z výsluchov svedkov (O. O., V. O., W. G. V. R. A.) mal súd prvej inštancie preukázané, že plánovali a spoločne sa pripravovali na spustenie prevádzky (bar, kaviareň, reštaurácia) na R. X.. Všetci títo svedkovia potvrdili aktívnu účasť žalobcu na spoločnom podnikaní, mal na starosti zásobovanie, vyplácal zamestnancov, bola mu odovzdávaná tržba, mal na starosti sortiment, bolo mu odovzdané účtovníctvo. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že žalobca sa k týmto skutočnostiam nevyjadril, nevysvetlil ich, nedal do súvisu to, že so žalovaným rozbiehali spoločné podnikanie a svoje tvrdenie o poskytnutej pôžičke. Nemal preukázané tvrdenia žalovaného o tom, k akej dohode došlo medzi nimi ohľadom spoločného financovania, koľko a aké náklady v súvislosti so spustením prevádzky má hradíť žalobca a koľko žalovaný. V analytickej knihe spoločnosti TUAM s.r.o. sú zaúčtované náklady vo výške 46.079,48 eur súvisiace s financovaním rekonštrukcie prevádzky na R. X.. a v hlavnej knihe vklad spoločníka (žalovaného) vo výške 55.068,98 eur. Uvedené však podľa neho nepreukazujú tvrdenia žalovaného, že so žalobcom sa dohodli na investícii 140.000 eur a že žalovaný investoval trikrát viac. K jeho tvrdeniam chýba zmluvný základ (jediným zmluvným dokumentom je spoločenská zmluva ku KONTAKT ZELENA, s.r.o.), prípadne podrobnejšie listinné dôkazy preukazujúce dohodu medzi žalobcom a žalovaným o podieľaní na spoločnom podnikaní. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že došlo medzi ním a žalovaným k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu, že došlo k poskytnutiu pôžičky. Aj keď vykonané dôkazy (svedkovia, výpis z Obchodného registra, doklady z účtovníctva spoločnosti TUAM, s.r.o.) preukazujú spoločné podnikanie žalobcu a žalovaného, nebolo zo strany žalovaného jednoznačne preukázané, že suma 45.000 eur bola vkladom do spoločného podnikania. Žalobcom poskytnuté peňažné prostriedky na účet žalovaného vo výške 45.000 eur súd prvej inštancie preto posúdil ako bezdôvodné obohatenie, teda plnenie bez právneho dôvodu. Všeobecne poukázal na to, že bezdôvodné obohatenie môže spočívať v tom, že ten kto plnil, predpokladal právny dôvod, avšak v skutočnosti od začiatku žiadny právny dôvod nebol (napr. ak niekto zaplatil inému určitú peňažnú sumu bez existencie právneho dôvodu). Poukázal taktiež na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011: Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani

subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Podané znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Súd prvej inštancie mal za to, že aj keď žalobca v čase plnenia predpokladal právny dôvod plnenia (zmluva o pôžičke), takýto právny dôvod však nebol v konaní preukázaný. Žalobcu už ku dňom plnenia (29.03.2013, 31.05.2013 a 13.06.2013) vedel koľko plnil a komu plnil. Preto mu začala plynúť dvojročná premlčacia doba odo dní nasledujúcich po úhrade jednotlivých častí sumy 45.000 eur. Premlčacia doba začala plynúť dňa 30.03.2013, dňa 01.04.2013 a dňa 14.06.2013 a uplynula dňa 30.03.2015, dňa 01.04.2015 a dňa 14.06.2015. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 29.01.2016, teda po uplynutí premlčacej doby od všetkých vykonaných úhrad žalobcu. Vzhľadom na vznesú námietku premlčania zo strany žalovaného, súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe vyhovie a uloží žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 45.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 10.01.2016 do zaplatenia, ako aj trov konania vrátane trov odvolacieho konania, alebo napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). S poukazom na súdom prvej inštancie prijaté závery považoval jadro odôvodnenia napadnutého rozsudku za strohé a osobitne vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nepreskúmateľné a arbitrárne. Ohľadom posudzovania nároku na vrátenie pôžičky uviedol, že záver súdu prvej inštancie: „Zo žiadnych žalobcom navrhnutých a vykonaných dôkazov však nemá súd preukázané, že došlo k dohode medzi žalobcom a žalovaným o vrátení peňažných prostriedkov, teda žalobca nepreukázal záväzok žalovaného ako dlžníka vrátiť pôžičku.“, je sám osebe rozporný s ostatnými skutočnosťami uvedenými v odôvodnení rozsudku. Dal do pozornosti, že žalovaný (teda nie žalobca) navrhol ako svedka vypočuť pani R. A., ktorá bola účtovníčkou žalovaného, viedla taktiež účtovníctvo spoločnosti žalovaného vrátane spoločnosti TUAM, s.r.o. Poukázal na niektoré časti jej svedeckej výpovede uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku a ďalej uviedol, že svedkyňa A. si prirodzene po šiestich rokoch presne nepamätala okolnosti poskytnutia pôžičky. Ostatne, je účtovník, pre ktorého je svedecká výpoveď na súde vskutku výnimočnou situáciou. Napriek značnému časovému odstupu 6 rokov a napriek prirodzenej reakcii pravdovravného človeka však veľmi jednoznačne a kategoricky uviedla, že medzi ním a žalovaným bol veriteľsko-dlžnícky vzťah, teda že poskytol žalovanému pôžičku. Svedkyňa tento záver konštatovala viac krát, a to aj po (a napriek) konfrontácii s právnym zástupcom žalovaného a aj po konfrontácii priamo so žalovaným, ktorý jej v tomto smere (v snahe spochybníť kvalifikáciu uplatneného nároku) kládol explicitné otázky. Túto jednoznačnú svedeckú výpoveď je podľa neho potrebné vnímať v kontexte s ďalším vykonaným dokazovaním, v prvom rade so skutočnosťou, ktorá medzi stranami sporu nakoniec ani nie je sporná, že pri každej z platieb v časti správa pre príjemcu“ bolo uvedené „Pozicka pre P. G. P. H. G.“. Pokiaľ si teda svedkyňa A. po šiestich rokoch presne nepamätala detaily, čo považoval za prirodzené, kategoricky však tvrdila, že išlo o pôžičku, potom „detaily“ jasne vyplývajú z označeného textu správy pre príjemcu vyššie. Poukázal na to, že žalovaný tvrdí, že „sa štandardne oboznamoval s prevodmi na účte prečítaním notifikačnej sms správy“ a túto skutočnosť sa snažil „dokázať“ kópiami sms (tzv. prinscreen). Dal do pozornosti, že zo žalovaným predložených listín však vyplýva, že bežný zostatok na účte žalovaného predstavuje len cca 10% z výšky sumy, ktorú mu previedol a najmä, že žalovaný bezprostredne po prijatí platby od neho túto previedol bankovým prevodom na účet spoločnosti TUAM s.r.o., a teda, že vedel kedy a od koho akú sumu dostal a zároveň ju spracoval (urobil ďalší prevod) spôsobom iným ako „prečítaním notifikačnej sms správy“. Ostatne, žalovaný nikdy v konaní pred súdom nevyhlásil, že obsah správy pre príjemcu nepoznal. Skutočnosť, že medzi stranami sporu došlo k dohode (teda, že nešlo o akúsi iracionálnu, neoznačenú platbu alebo o bezobsažné „bezdôvodné obohatenie“)

podľa názoru žalobcu nakoniec potvrdzuje aj vyjadrenie samotného žalovaného, ktorý na otázku, prečo boli peňažné prostriedky poskytnuté na jeho účet ako fyzickej osoby uviedol, že „žalobca to tak chcel...“ (zápisnica z pojednávania dňa 19. 09.2018). Žalobca doplnil, že on to tak chcel a žalovaný s tým súhlasil. To čo on chcel (a čo žalovaný poznal a na čom sa dohodli) vyjadril do správy pre príjemcu (slová „Pozicka pre P. G. P. H. G.“). Uviedol to trikrát a žalovaný túto skutočnosť nikdy nerozporoval. Uviedol, že dokazovať existenciu ústne uzavretej zmluvy je iste náročné, za potrebné však považoval zdôrazniť, že žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by mal na uvedenú sumu akýkoľvek nárok, čo vyhodnotil aj súd prvej inštancie. Z uvedeného je podľa neho zrejmé, že uniesol dôkazné bremeno a preukázal existenciu zmluvy o pôžičke. Súd prvej inštancie sa však vôbec nezaoberal napríklad úvahou, či (ak má skutočnosť uvedenú v predošlej vete za spornú) akceptovaním (prijatím) peňažných prostriedkov paralelne sprevádzaných správou „Pozicka pre P. G. P. H. G.“, teda akceptovaním podmienok, nevznikla zmluva o pôžičke napríklad momentom prijatia návrhu zo strany žalovaného. Súdu prvej inštancie tiež vyčítal, že jeho záver o premlčaní bezdôvodného obohatenia (ktorý je fakticky jadrovým pre rozhodnutie vo veci) vyjadril len pár slovami „vedel koľko plnil a komu plnil“ a tento nebol ani ďalej rozvinutý. Rozhodnutie súdu o premlčaní žalobou uplatneného nároku preto považoval za arbitrárne, neodôvodnené a celkom zjavne protiústavné. Poukázal na to, že pri výklade určitého ustanovenia možno často použiť viaceré výkladové metódy, z ktorých každá vedie k inému výsledku (t.j. jej výsledkom je vždy iný význam určitého ustanovenia právneho predpisu). Súd musí v takom prípade zvoliť jeden z možných výkladov ustanovenia právneho predpisu, a následne musí v odôvodnení súdneho rozhodnutia zdôvodniť, prečo zvolil určitý výklad (resp. určitú výkladovú metódu). V danom prípade sa však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na veľmi suché a strohé konštatovanie „vedel koľko plnil a komu plnil“. Jedná sa teda o rozhodnutie, ktorému predchádzalo hodnotenie (osvedčených) skutočností, vykonaných bez akceptovateľného racionálneho základu, a preto z neho nevyplývajú prijaté skutkové závery. Napadnuté rozhodnutie je tak podľa jeho názoru arbitrárne. Je podľa neho zarážajúce, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zamietnuť žalobu odôvodnil len vyššie uvedeným spôsobom, keď v napadnutom rozsudku dokonca citoval rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011, na ktorého znenie osobitne poukázal ako protiklad k prijatému záveru súdu prvej inštancie. Žalobca ďalej uviedol, že vo všeobecnosti je možné premlčanie považovať za „antiprávo“ alebo akési popretie práva alebo právnym poriadkom rozpoznanú nespravodlivosť. Podstata tejto „nespravodlivosti“ spočíva v tom, že hoci má oprávnený legitímny a legálny nárok na plnenie, toto mu je odopreté z dôvodu, ktorý k nároku fakticky nemá žiaden materiálny vzťah - plynutie času. Dôvodom pre relevantnosť posúdenia plynutia času je potom ochrana princípu právnej istoty. Proti sebe teda stoja dva kolidujúce princípy, princíp spravodlivosti a princíp právnej istoty. Občiansky zákonník rozlišuje dva druhy premlčacích dôb vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívnu (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívnu (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ objektívna premlčacia doba chráni princíp právnej istoty (a priorizuje ho pred princípom spravodlivosti) ako taký, tak subjektívna premlčacia doba ho chráni len a výlučne pred ľahostajnosťou a prípadne zlomyseľnosťou oprávneného. Nutné je zdôrazniť, že on si žalobou uplatnený nárok uplatnil pred uplynutím objektívnej premlčacej doby. Uviedol, že záver súdu prvej inštancie o premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, jednoducho neobstojí. Vychádza totiž z predpokladu, v čase kedy posielal peniaze na účet žalovanému vedel (subjektívne mal vedomosť) o tom, že dochádza k bezdôvodnému obohateniu a že žalovaný je osobou, ktorá sa obohacuje. Premlčacia doba mala začať plynúť v nasledujúci deň po vykonaní jednotlivých platieb, pri ktorých jednoznačne označil právny titul. On však prirodzene nevedel a ani nemohol tušiť, čo bolo ostatne v konaní preukázané, že ide o bezdôvodné obohatenie. Naopak, pri každej jednotlivéj platbe uviedol titul slovami „Pozicka pre P. G. P. H. G..“ Poukázal, že v informácii pre príjemcu neuviedol text: „Bezodôvodné obohatenie P. G.“ alebo prípadne žiaden text, z absencie ktorého by bolo možné vyvodiť, že žalobca svoj nárok subjektívne môže vnímať ako bezdôvodné obohatenie. O tom, že by mohlo ísť o bezdôvodné obohatenie subjektívne dozvedel až z odporu proti platobnému rozkazu. Dovtedy nemal dôvod sa domnievať, že nejde o pôžičku. S poukazom na predmetné odvolanie doplnil, že o tom, že ide o pôžičku je presvedčený doposiaľ. O tom, že ide o pôžičku je presvedčená aj svedkyňa R. A., účtovníčka žalovaného a to aj po šiestich rokoch. Formou konštatovania o premlčaní nároku z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je podľa neho možné poskytnúť ochranu „antiprávu“, popretiu spravodlivosti a obohateniu sa žalovaného. V priebehu konania bolo celkom jednoznačne preukázané, že žalovaný nemal na poskytnutie plnenia 45.000 eur žiaden iný nárok, neexistovala žiadna kauza na plnenie a jediným zmysluplným záverom je, že išlo o pôžičku, pričom tento titul bol explicitne špecifikovaný v „informácii pre príjemcu“. Za daných skutkových okolností podľa neho vôbec nie je dôvod chrániť princíp právnej istoty/predvídateľnosti práva alebo legitímnych očakávaní, keďže tieto nie sú abstraktné, ale sú asociované výlučne s osobou

žalovaného. O tom súd prvej inštancie uzavrel, že prijal (a minul) plnenie bez právneho dôvodu. Právny záver súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného v dňoch nasledujúcich po dni poskytnutí plnenia, je podľa neho nesprávny aj hľadiska posudzovania a jeho vnímania reality (jeho subjektívna stránka). Prvý deň po poskytnutí plnenia je prvý deň kedy sa podľa názoru súdu prvej inštancie mohol dozvedieť o bezdôvodnom obohatení. Uviedol, že z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že to tak nebolo a ani byť nemohlo, keďže prvý deň po poskytnutí plnenia určite nebol dňom kedy sa skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení. Predsa do poznámky k úkonu, ktorým poskytol plnenie sám uviedol, že ide o „pôžičku“, teda svoj úkon vnímal ako a považoval za pôžičku. V tejto súvislosti dal do pozornosti jeho právnické vzdelanie, vzhľadom na ktoré vedel čo ním použitý pojem „pôžička“ znamená. Prvý deň po poskytnutí plnenia sa nestala žiadna skutočnosť, ktorá by zmenila alebo mohla zmeniť jeho názor a vnímanie v tom, že pri poskytnutí plnenia žalovanému išlo o pôžičku. Žalovaný dostal k dispozícii od neho plnenie, ale neozval sa mu s tým o aké plnenie ide alebo prečo je v poznámke k poskytnutému plneniu uvedená „pôžička“. Banka, cez ktorú vykonal plnenie žalovanému sa mu neozvala s tým, že prijatie poskytnutého plnenia je odmietnuté alebo akokoľvek namietané. Nikto z okruhu spoločných známych sporových strán alebo aj z okruhu iných osôb sa mu neozval s tým, že o aké plnenie žalovanému vlastne išlo. Samotný žalovaný nikdy nenamietal, nerozporoval, nedotazoval ani nespochybňoval ním poskytnuté plnenia s výnimkou tohto súdneho konania. Vzhľadom na tieto skutočnosti považoval za absolútne vylúčené a z vykonaného dokazovania jednoducho nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by čo i len nasvedčovala tomu, že už prvý deň po poskytnutí plnenia (skutočne) vedel o tom, že toto plnenie predstavuje bezdôvodné obohatenie. Takýto záver súdu prvej inštancie je jednoducho nesprávny, navyše je aj arbitrárny, neopiera sa o žiadnu preukázanú skutočnosť, či aspoň overiteľnú informáciu. Okresný súd si asi v tejto otázke zamenil pojmy „mohol dozvedieť“ a „skutočne dozvedel“, čo je ale v rozpore s ustanovením § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré znie: „Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dna, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.“ a neznie „Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený mohol dozvedieť, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.“. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie, že sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení v deň nasledujúci po dni poskytnutého plnenia je v rozpore aj s aplikovateľnou judikatúrou, ktorá zdôrazňuje skutočnosť, že v prípadoch subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného, teda že slová „keď sa oprávnený dozvie“ je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o bezdôvodnom obohatení, a nie je možné len predpokladať (i keď evidentne mylne), že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť - ide napr. o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cz 35/77 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 413/2013 („Sťažovateľ tvrdí, že treba zisťovať možnosť, kedy sa (oprávnený) mohol dozvedieť o (rozhodujúcich) skutkových okolnostiach. Citovaný názor nie je v súlade s ustálenou judikatúrou súdov, ktorá jednoznačne konštatuje, že pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby... sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti.“) alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 121/2009. Poukázal aj na ďalšie pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý nielenže dospel k nesprávnemu právnemu záveru v otázke právnej kvalifikácie plnenia, ktoré poskytol žalovanému ako bezdôvodné obohatenie, ale zároveň v rámci inštitútu bezdôvodného obohatenia dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že žalobcovi začala plynúť dvojročná premlčacia doba od dní nasledujúcich po úhrade jednotlivých častí sumy (30.03.2013, 01.04.2013, 14.06.2013). Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je prvý deň po tom, kedy veriteľ požiada dlžníka o splnenie, až týmto dňom sa stáva pohľadávka veriteľa (na vydanie bezdôvodného obohatenia) splatná, a až prípadným nesplnením povinnosti dlžníka vydať bezdôvodné obohatenie sa veriteľ dozvedá o tom, že dlžník sa bezdôvodne obohatil, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane dlžníka, a teda nie v deň nasledujúci po poskytnutí plnenia - úhrady ako uvádza súd prvej inštancie. Tento právny záver sa opiera o závery Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 7 MCdo 5/2014 doslovne uviedol: „Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je prvý deň po tom, kedy ten, na úkor ktorého bol získaný (veriteľ) požiada toho, kto bezdôvodné obohatenie je povinný vydať (dlžník) o splnenie. Vo všeobecnosti tak platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, stanovená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka ukladá dlžníkovi povinnosť

plniť deň nasledujúci po tom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení návrhu dlžníkov. K omeškaniu dochádza uplynutím lehoty splatnosti. Tá sa riadi hmotným právom. Vo vzťahu k hlavnému záväzku je úrokový záväzok vedľajší, akcesorický. Povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania začína prvého dňa omeškania a nemôže trvať dlhšie, než trvá záväzok hlavný, ktorého premetom je pohľadávka veriteľa a jej zodpovedajúci dlh dlžníka. Vzhľadom k tomu, že pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v občianskom zákonníku určená doba splnenia, je treba vychádzať z toho, že ten, kto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (dlžník) je povinný plniť prvý deň po tom, čo bol veriteľom o splnenie požiadaný. Ak nedošlo k požiadaniu dlžníka skôr, je treba za kvalifikovanú výzvu považovať žalobný návrh. Dňom splatnosti pohľadávky je potom deň po doručení tohto žalobného návrhu odporcovi (žalovanému).“ Napadnutý rozsudok je tak podľa jeho názoru v rozpore s citovanou judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Na toto pochybenie súdu prvej inštancie potom nadväzuje jeho ďalšie pochybenie spočívajúce v tom, že odmietol vykonať výsluch svedka A. G., keďže práve tento svedok sa mal vyjadriť (aj) k okolnostiam existencie výzvy na plnenie, čo je otázka právne významná ako pre inštitút pôžičky, tak aj pre inštitút bezdôvodného obohatenia.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Mal za to, že súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav veci, dokazovanie nie je zaťažené procesnými vadami, správne prihliadol na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, skutkové zistenia sú súladné s obsahom súdneho spisu, nevykazujú žiaden neprimeraný nesúlad medzi vyhodnotenými dôkazmi a jeho právne posúdenie veci je logickým vyústením zisteného skutkového stavu. Po jeho zhrnutí podstaty doterajšieho konania a odvolania žalobcu uviedol, že vzhľadom na to, že vec je skutkovo a právne jednoduchá, stačilo by k odvolaniu žalobcu uviesť, že (1) svedkyňa A. svoj právny názor o pôžičke napokon vo svojej výpovedi, na otázku, z čoho vyvodzuje svoj záver o sume ako o pôžičke, spresnila „ja to tak vnímam“, bez toho, aby to odôvodnila konkrétnou skutkovou okolnosťou, ktorú videla alebo počula, pričom jej nikdy žalobca a ani on nepovedali, že by došlo medzi nimi k pôžičke a nevie ani o akú sumu išlo a ako boli dohodnutí. Ďalej, že (2) poznámka žalobcu o tom, že ide o pôžičku žalobcu jemu vpísaná do bankového príkazu nie je prejavom vôle dvoch zmluvných strán, ale výlučne jednostranným aktom žalobcu, pričom tvrdenia žalobcu o vedomosti žalovaného o týchto poznámkach zostávajú v rovine dohadov. Podľa neho treba byť v tomto prísny na žalobcu, ktorý ako osoba s právnickými vzdelaním nepripravil počas troch mesiacov 2013, kedy previedol žalovanú sumu na jeho účet, ani len jednoduchú zmluvu o pôžičke či potvrdenie vo forme aspoň sms alebo mailu, ak mal za to, že ide o pôžičku, ale teraz chce založiť svoj úspech v konaní na tom, že žalovaný mal vedieť o texte poznámok a namietat ich. Napokon podľa neho možno uviesť, že (3) s odkazom na ustálenú súdnu prax je potrebné vychádzať z toho, že pre ustálenie začatia plynutia premlčacej doby je rozhodná vedomosť o skutkových okolnostiach (nie právna kvalifikácia), z ktorých sú v danom prípade rozhodujúce tie, kedy žalobca plnil a komu žalobca plnil, čo vedel žalobca v čase zadávania bankových prevodov. Poukazovaním na svedeckú výpoveď jednej zo štyroch svedkov (ostatné výpovede žalobca v odvolaní nespomína) sa podľa neho snaží žalobca vyťažiť z minima maximum, keďže svedkyňa Peková je jedinou osobou popri žalobcovi, ktorá tvrdí, že „...vie to, že žalobca požičiaval peniaze žalovanému“. Žalobca na tomto tvrdení svedkyne A., ktoré samo osebe je právnym posúdením, založil východisko svojej argumentácie o nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobca na viacerých miestach v odvolaní nepresne označuje svedkyňu A. za „účtovníčku žalovaného“, čo je v rozpore s jej tvrdením. Z. A. bola podľa svojho vyjadrenia účtovníčkou spoločnosti Urban Kontakt, o.z., Kontakt Zelena, s.r.o., TUAM, s.r.o. a Dana Kleinert dizajn, s.r.o., nie však účtovníčkou fyzickej osoby žalovaného alebo žalobcu, medzi ktorými je vedený spor. Kľúčový výrok svedkyne A., od ktorého žalobca odvodzuje svoj záver o nesprávnom skutkovom zistení súdu prvej inštancie, znie: „Ja viem, že p. G. požičiaval peniaze p. G..“. Tento jej výrok má charakter právneho posúdenia, pričom svedok v civilnom konaní vypovedá o skutočnostiach, ktoré vnímal svojimi zmyslami a podáva o tom súdu správu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 1908/2006 zo dňa 03.07.2007, ktorý k tomu uvádza: „Svedek vypoví dá v občanském soudním řízení o tom, co svými smysly vnímal (postřehl) o skutečnostech tvořících předmět výslechu, tedy - řečeno jinak - o tom, co viděl, co slyšel a co bezprostředně vnímal. Svědku nepřisluší, aby vnímané skutečnosti hodnotil a aby tak z nich činil o věci skutkové nebo právní závěry; svědek proto o svých skutkových nebo právních závěrech (názorech) na věc nemůže být vyslýchán a, uvede-li přesto ve své výpovědi takové závěry (názory), soud k nim nemůže při hodnocení

jeho výpovědi přihlížet.“ Súd prvej inštancie podľa neho veľmi správne odlíšil od tvrdeného právneho názoru svedkyne A. o pôžičke tie informácie, ktoré slúžia k zisteniu skutkového stavu, pričom z jej výsluchu „nevyplynulo, že by sa žalovaný ako dlžník zaviazal tieto peňažné prostriedky žalobcovi vrátiť“. Je nevyvrátiteľným faktom, že ona (a ani žiaden iný svedok v konaní) neuviedla, že by žalovaný mal záväzok vrátiť peniaze žalobcovi, čo je nevyhnutný predpoklad vzniku právneho vzťahu pôžičky. Svedkyňa A. jednoducho takúto informáciu neposkytla a súd prvej inštancie z toho legitímne vychádzal. To, že podľa slov žalobcu v odvolaní, „veľmi jednoznačne a kategoricky“ tvrdila poskytnutie pôžičky žalobcu žalovanému, nenahrádza absenciu tvrdení svedkyne A. o zmyslami vnímaných skutočnostiach vo vonkajšom svete, ktoré by toto „kategorické“ hodnotenie podporovali či odôvodňovali. Ak sa pozrieme na jej výsluch podrobnejšie, mala viackrát možnosť vyjadriť sa k okolnostiam (teda k tomu, čo vnímala zmyslami), z ktorých by vyplýval jej úsudok, že žalobca požičiaval peniaze žalovanému, konkrétne „Na ot. PZ žalovaného, z čoho vyvodzujete, že suma, ktorej výšku presne neviete, bola pôžičkou medzi žalobcom a žalovaným, svedkyňa uvádza, ja to tak vnímam.“ (svedkyňa A. hneď v úvode uviedla, že nepozná sumu pôžičky, preto poznámka žalobcu o mierne sugestívnej otázke právneho zástupcu žalovaného nie je na mieste). „Na ot. PZ žalovaného, ako viete, že to bola pôžička fyzickej osobe žalovanému, svedkyňa uvádza, keby chceli spoločne financovať ten projekt dohodli by sa v zmysle zmluvy... Na ot. PZ žalovaného, akú zmluvu máte na mysli, svedkyňa uvádza, na to treba zmluvu, ja to tak vnímam.“ „Na ot. žalovaného, či viete, že bolo niekde konkrétne uvedené, že mi p. Kubala dal pôžičku, svedkyňa uvádza, ja to vnímam ako pôžičku. Ja si nepamätám tie roky.“ Sledujúc dôsledne vyjadrenia svedkyne A., nemožno v nich nájsť bližšiu informáciu o tom, aké zmyslami vnímané okolnosti ju vedú k záveru o požičiavaní, pretože jej opakované vysvetlenie je, že „to tak vníma“. Aby bol jej úsudok presvedčivý, preskúmateľný a overiteľný, bolo jej úlohou ako svedkyne uviesť okolnosti v zmysle miesta, času, osoby (to, čo svedok vníma zmyslami sa vždy deje niekde a niekedy), avšak žiadna takáto konkretizácia z jej strany nebola poskytnutá. Stotožnil sa s vysvetlením súdu prvej inštancie, že tvrdenie svedkyne A. o požičiavaní vyplynulo z informácie od žalovaného, že dostal peniaze od žalobcu a z následného zaúčtovania finančných prostriedkov ako pôžičky žalovaného pre spoločnosť TUAM s.r.o., v ktorej bol spoločníkom. Žalobca nemôže byť úspešný so svojim nárokom na základe mylného a svojvoľného usudzovania svedka. Mylného a svojvoľného preto, lebo zo zaúčtovania prostriedkov do spoločnosti TUAM s.r.o. ako pôžičky nemožno bez ďalšieho - a ďalšie nebolo - považovať za preukázanú existenciu dvojstranného právneho úkonu pôžičky medzi žalobcom a žalovaným. Z výsluchu svedkyne A. vyplynula informácia získaná zmyslami a sprostredkovaná súdu prvej inštancie, že žalobca má peniaze od žalovaného, resp. že žalobca dal peniaze žalovanému. Uvedená skutková okolnosť ňou tvrdená je pravda, zodpovedá skutočnosti, v konaní to potvrdzujú zhodne žalobca aj žalovaný ako aj príkazy na bankové prevody, avšak nič to nehovorí o titule takto „daných“ finančných prostriedkov (o existencii ústnej alebo inej pôžičky). Za významnú považoval ďalšiu okolnosť výpovede svedkyne A., a to, že jej slová („uvádzam, že žalobca p. G. požičiaval peniaze žalovanému p. G., „Ja viem, že p. G. požičiaval peniaze p. G.“) síce žalobca spája s ním tvrdenou pôžičkou vo výške 45.000 eur, ale faktom je, že daná svedkyňa neuviedla ani raz túto sumu, ba dokonca uviedla „neviem, o akú sumu išlo, ako boli dohodnutí“ a „neviem, či mu to posielal na súkromný účet, alebo mu to dával v hotovosti“. Svedkyňa A. teda nevie akú sumu podľa nej žalobca požičal žalovanému (tvrdí, že „požičiaval“) a ani nevie, že žalovaných 45.000 eur zaslal žalobca žalovanému na účet. Jej právny záver o pôžičke medzi sporovými stranami bez uvedenia konkrétnych skutkových okolností je nepreskúmateľný a svojvoľný, v rozpore s tvrdeniami ostatných svedkov. Alebo inými slovami povedané, nemôže byť svedectvo jedného svedka (bez opory v svedectvách všetkých ostatných svedkov) o pôžičke dostačujúce, ak o takto tvrdenej pôžičke svedok nevie nič bližšie uviesť, iba to, že „ja to tak vnímam“. Žalobca vo svojom odvolaní úplne obišiel ďalších troch svedkov (O. O., V. O., W. G.), ktorí ako osoby zúčastňujúce sa na ich stretnutiach so žalobcom pri príprave a chode spoločného podniku nepotvrdili, že by sa zaviazal vrátiť peňažné prostriedky žalobcovi („Při hodnocení výpovědi je významné i to, jak se tato výpověď odchyluje od tvrzení účastníku.“ Najvyšší súd ČR sp. zn. 29 Odo 1004/2003 zo dňa 21.12.2005). Svedok O. O. vnímal žalobcu a žalovaného ako dvoch šéfov prevádzky na R. X., pričom nevie o tom, že by žalobca požičal žalovanému 45.000 eur. Svedkyňa V. N. uviedla, že za financovanie prevádzky boli zodpovední žalobca a žalovaný spolu, ktorí vystupovali ako partneri a nemá vedomosť o tom, že by žalobca požičal žalovanému 45.000 eur. Svedkyňa W. G. potvrdila, že osoby zúčastnené na spustení prevádzky na R. X. mali rozdelené úlohy, ktoré boli zachytené v dokumente s názvom KFÚ (kritický faktor úspechu) a nemá vedomosť o tom, že by žalobca požičal žalovanému 45.000 eur. Výpovede uvedených troch svedkov podporujú jeho obranu, že v čase zaslania finančných prostriedkov v sume 45.000 eur na jeho účet realizovali sporové strany ich spoločný podnikateľský plán prevádzky baru a reštaurácie na R. X. v Bratislave, pričom predmetné finančné prostriedky boli zaslané na jeho účet za

účelom zabezpečenia financovania nákladov spojených s rozbehom spoločnej prevádzky strán sporu. Jednotlivé osoby, medzi ktoré patrili uvedení traja svedkovia, a ďalej aj žalobca a on, mali rozdelené aj konkrétne úlohy pri spustení prevádzky, ktoré boli zaznamenané v dokumente o „kritickom faktore úspechu“ - KFU, pričom úlohu spočívajúcu v zabezpečení cash-flow, t.j. peňažných prostriedkov na náklady spojené s otvorením a fungovaním prevádzky, mal na starosti žalobca a on. Kým uvedení traja svedkovia sa zúčastňovali týchto stretnutí a svedčili o rozdelení úloh, čím potvrdili existenciu potreby finančných operácií na strane žalobcu a jeho za účelom spoločnej prevádzky, svedkyňa A. výslovne uviedla, že nevie presne ako mali rozdelené úlohy v tíme a že nemá vedomosť o tom, ako boli žalobca a žalovaný dohodnutí pri financovaní spoločnej prevádzky. Ďalej žalovaný poukázal na to, že kľúčovým momentom predmetného súdneho konania je preukazovanie existencie záväzku žalovaného vrátiť žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky. Takýto záväzok poprel a netvrdili ho ani svedkovia. Samotný žalobca o vzniku tohto záväzku nehovorí nič konkrétne, kedy, kde, prečo. Žalobca sa v odvolaní v časti o nesprávnych skutkových zisteniach okrem výpovedi svedkyne A. predsa len pokúša argumentovať, že jednostranne žalobcom vpísané slová do poznámky „Pozicka pre P. G. P. H. G.“ zakladajú záväzok žalovaného. Uvedenú snahu je podľa jeho názoru potrebné odmietnuť, ako to urobil správne aj súd prvého stupňa. Snaha žalobcu s textom poznámky sa mu javí ako vyťažič z ničoho niečo. Nemožno podľa neho zabúdať, že žalobca je vyštudovaný právnik, musí poznať náležitosti zmluvy o pôžičke. Ak by čas vypisovania textu do poznámky k bankovému prevodu venoval sms-ke jemu s otázkou, či dohoda o pôžičke platí, dostal by odpoveď a podľa toho by sa zariadil. Nešlo o sekundy, minúty ani hodiny, nič také žalobca netvrdil. Ale takúto sms-ku neposlal (a asi vie prečo) a ani si od žalovaného nevyžiadal po žiadnom z uvedených troch prevodoch potvrdenie o jeho záväzku vrátiť finančné prostriedky. Ako vyplynulo z dokazovania, on k takémuto záväzku ani nikdy nepristúpil a ani žiaden svedok nemal vedomosť o takomto jeho záväzku. Pokiaľ žalobca uviedol do poznámky text „pôžička“, nemohol sa spoliehať, že takýto jednostranný akt bude mať za následok vznik záväzku na strane žalovaného vrátiť finančné prostriedky (aj s prihliadnutím na jeho právnické vzdelanie). Žalobca v konaní neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by preukazoval, že si aspoň overil u žalovaného, že by sa tento oboznámil riadne s textom poznámky žalobcu. Dodatočná snaha žalobcu je založená na domnienkach - takou domnienkou napríklad je, že žalovaný „spracoval“ bankový prevod od žalobcu (s poznámkou o pôžičke), keď po prijatí platby robil žalovaný zo svojho účtu ďalšie prevody, čím chce žalobca navodiť dojem, že žalovaný vedel o poznámke. Okrem toho, že takýto záver nezodpovedá skutočnosti (k tomu, aby osoba urobila prevod z účtu nepotrebuje spracovať predchádzajúce prijaté platby, resp. sa s nimi oboznámiť), nemá ani žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní, žalobca k tomu nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov, ani k tomu nesmerovali podrobnejšie otázky právneho zástupcu žalobcu voči žalovanému. Z textu v poznámke k bankovým prevodom nevzniká záväzok na jeho strane z pôžičky. Pokiaľ žalobca ďalej namietal odôvodnenie rozhodnutia zamietnuť žalobou uplatnený nárok z dôvodu premlčania, k žalobcovmu spochybňovaniu inštitútu premlčania uviedol, že sa nestotožňuje s názorom že súd prvej inštancie poskytol ochranu „antiprávu“ a poprel spravodlivosť. Žalobca podal žalobu tvrdiac ústnu zmluvu o pôžičke, predložil tri bankové prevody s poznámkou a navrhol svedka, ktorý mal svedčiť o výzve na vrátenie pôžičky. Žalobca v žalobe ani nespomenul okolnosť, že v čase poskytnutia finančných prostriedkov mali žalobca a on rozbehnuté spoločné podnikanie a úlohou oboch bolo ho finančne podporiť. Žalobca zamlčal tieto okolnosti, ktoré ukazujú na skutočný dôvod poskytnutia finančných prostriedkov. Žalovaný naopak poukázal na to, že on v konaní navrhol viacerých svedkov, predložil desiatky strán listinných dôkazov, výstupy z účtovníctva, dôkazy o spoločnom stretávaní pri plánovaní spoločného podnikania, písomnú tabuľku o rozdelení úloh medzi zainteresované osoby, v rámci ktorej boli žalobca a on zodpovední za cash-flow spoločnej prevádzky. Žalovaný uviedol, že prijal finančné prostriedky ako investíciu do spoločného podnikania a po ich prijatí ich vložil do spoločnosti TUAM s.r.o., ktorá následne vykonávala rekonštrukciu priestorov pre spoločnú prevádzku. Súd prvého stupňa síce nepovažoval za „jednoznačne preukázané“, že suma 45.000 eur bola vkladom do spoločného podnikania, tvrdenia žalobcu o ochrane antipráva a popretí spravodlivosti považuje vzhľadom na vykonané dokazovanie za prinajmenšom nenáležité. Pravdou je a potvrdil to aj súd prvej inštancie, keď uviedol „žalobca sa k týmto skutočnostiam nevyjadril (pozn. spoločné podnikanie), nevysvetlil ich, nedal do súvisu to, že so žalovaným rozbiehali spoločné podnikanie a svoje tvrdenie o poskytnutej pôžičke.“ On teda argumentoval reálnymi skutočnosťami, s prítomnosťou listín a svedkov, avšak súd prvej inštancie nemal jednoznačne preukázané, k akej dohode došlo medzi sporovými stranami, koľko a aké náklady má kto hradiť, pričom chýbal k tomu zmluvný základ. Na druhej strane je však faktom, že spoločná prevádzka žalobcu a žalovaného bola spustená a do jej spustenia bolo preinvestovaných niekoľko desiatok tisíc eur, čo potvrdzuje účtovníctvo TUAM s.r.o. Nad to všetko, súdne konanie inicioval žalobca, ktorý tak niesol bremeno dôkazu, pričom nebolo úlohou žalovaného preukázať titul 45.000 eur (úprimne sa o to

však snažil), ale úlohou žalobcu preukázať, že má ním tvrdený nárok z pôžičky. Nemožno považovať za antiprávo, či popretie spravodlivosti, ak žalobca ako právnik v čase budovania spoločnej prevádzky pošle svojmu podnikateľskému partnerovi finančné prostriedky a je neúspešný v súdnom konaní so svojím nárokom na ich vrátenie potom, čo im podnikateľský plán nevyšiel a poskytnuté finančné prostriedky sa im nevrátili v podobe zisku. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je popretím spravodlivosti, a to ani v procesnom význame (žalobca nepriniesol dôkaz o existencii záväzku žalovaného vrátiť finančné prostriedky) a ani v materiálnom význame zohľadňujúc okolnosti spoločného podnikania. Napokon, hoci súd prvej inštancie nemal za preukázané všetky okolnosti investície do spoločného podnikania a priklonil sa k právnemu posúdeniu ako plneniu bez právneho dôvodu, uviedol: „v tomto smere sa javí konanie žalobcu ako zjavne špekulatívne, keď v čase keď žalobca a žalovaný rozbiehali spoločné podnikanie (dojednávali náklady na prevádzku), žalobca takto poskytnuté prostriedky považuje zo svojho pohľadu za pôžičku.“ Žalovaný nesúhlasil ani s odvolacími námietkami žalobcu voči nesprávnemu právnemu posúdeniu námietky premlčania. Podľa žalobcu nestačí, že žalobca vedel „koľko plnil a komu plnil“, ale že mal vedieť, že plnenie je bez právneho dôvodu. Ide teda o interpretáciu § 107 Občianskeho zákonníka. S týmto názorom žalobcu sa podľa neho nemožno stotožniť. Súdna prax dlhodobo judikuje, že rozhodujúci je okamih, kedy sa osoba dozvedela skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať bezdôvodné obohatenie na druhej strane. Tými skutkovými okolnosťami v danom prípade sú koľko žalobca plnil a komu plnil. Tieto okolnosti žalobca vedel v deň úhrad 29.03.2013, 31.05.2013 a 13.06.2013, ako správne a dostatočne uviedol súd prvej inštancie. Najvyšší súd SR k tejto otázke uviedol: „To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011). Inak povedané: „Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu v konkrétnom prípade.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 121/2009) Žalovaný uviedol, že začatie plynutia premlčacej doby teda nie je založené na vedomosti žalobcu o právnej kvalifikácii ako o bezdôvodnom obohatení. K tomu poukázal aj na právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu ČR, ktorý reaguje práve na situáciu poskytnutia finančných prostriedkov žalobcom, ktorý v konaní nepreukázal existenciu zmluvy o pôžičke sp. zn. 28 Cdo 4462/2014 zo dňa 09.04.2015: „Jde-li o samotnou otázku promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení (§ 107 odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník dále jen obč. zák.), konkrétně stanovení počátku běhu subjektivní promlčecí doby, lze pak rovněž odkázat na závěry konstantní judikatury (srov. např. již rozsudek bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27. září 1974, sp. zn. 2 Cz 19/74, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 38/1975, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. září 2000, sp. zn. 20 Cdo 927/98, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. srpna 2007, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006, publikovaný v časopise Právní rozhledy pod č. 6, ročník 2008, a rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 15. června 2010, sp. zn. 21 Cdo 3433/2008, 21 Cdo 3434/2008, ze dne 18. května 2011, sp. zn. 32 Cdo 2626/2009, a ze dne 6. května 2013, sp. zn. 28 Cdo 2892/2012), z níž vyplývá, že pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby je rozhodný den, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo je získal. Přitom je nutno vycházet z prokázané a skutečné, nikoli tedy jen predpokládané vědomosti oprávněného o těchto skutečnostech; touto vědomostí ustanovení § 107 odst. 1 obč. zák. ovšem nemíni znalost právní kvalifikace, nýbrž pouze skutkových okolností, z nichž lze odpovědnost za bezdůvodné obohacení dovodit. Počátek běhu subjektivní promlčecí doby nelze proto spojovat až s vědomostí žalobce, že v řízení neprokázal své tvrzení o existenci smlouvy o půjčce a že soud poměruje jeho nárok ustanoveními o bezdůvodném obohacení. Uzavřely-li soudy nižších stupňů, že žalobce neprokázal skutečnosti o uzavření smlouvy, nemohlo žalobcovo tvrzení o poskytnutí peněz žalované coby půjčky obstát ani při posouzení počátku běhu subjektivní promlčecí doby. Skutkové zjištění, že žalobce žalované poskytl částku 804.000,- Kč bez právního důvodu, logicky vzato neumožňuje než uzavřít, že subjektivní promlčecí doba k uplatnění jeho práva na zaplacení žalované částky (vydání bezdůvodného obohacení) začala běžet v okamžiku, kdy (bez právního důvodu) převedl peníze na účet žalované. Již tehdy vycházejí z výsledku provedeního dokazování získal vědomost, že žalovaná se na jeho úkor obohatila (shodně např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. ledna 2014, sp. zn. 33 Cdo 3224/2013, přiměřené též usnesení ze dne 11. listopadu 2014, sp. zn. 28 Cdo 1515/2014).“ Poukázal na to, že žalobca v tejto súvislosti tvrdí, že subjektívna premlčacia lehota mohla začať žalobcovi plynúť až oboznámením sa s odporom, v ktorom poprel pôžičku, resp. nespĺnením povinnosti vrátiť plnenie žalobcovi po jeho výzve. Žalovaný dal do pozornosti, že v odpore sa žalobca nedozvedel žiadne nové skutočnosti ohľadom toho komu plnil a koľko plnil, preto podanie odporu nemá dopad na vedomosť žalobcu v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka. Žalobca taktiež namieta, že premlčacia lehota začala plynúť nie odo

dni nasledujúcich po úhrade jednotlivých častí sumy, ale až po tom, kedy veriteľ požiada dlžníka o splnenie, pričom sa odvoláva na právny názor uvedený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 MCdo 5/2014, podľa ktorého v dôsledku § 563 Občianskeho zákonníka splatnosť dlhu v prípade bezdôvodného obohatenia nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Pokiaľ hovorí o „judikatúre Najvyššieho súdu SR“, poukázal na skutočnosť, že k tejto právnej otázke je publikovaná ako judikatúra R 28/1984 a R 91/2004, z ktorej vyplýva odlišný právny záver: „Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadany o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol.“ Dôvod je nasledovný: „Akceptovanie názoru o viazanosti začiatku plynutia premlčacej doby na deň splatnosti dlhu a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, by viedlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premlčacej doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa.“ Citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR žalobcom obsahuje odlišný právny názor ako ustálená súdna prax (judikatúra) obsiahnutá v publikovaných rozhodnutiach R 28/1984 a R 91/2004. Významným je z toho pohľadu aj ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 174/2016 zo dňa 10.11.2016, ktoré v bodoch 10. až 23. podrobne rozoberá historický súvis výkladu, porovnávací výklad, súvisiacu odbornú literatúru ako aj otázku záväznosti judikatúry v prípadoch odklonov, k čomu uvádza: „Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v Zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke. Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálne ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v rozhodnutí publikovanom v Zbierke predstavuje zovšeobecňujúci názor (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov.“ Keďže ani občianskoprávne kolégium neprijalo na publikovanie v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR právny názor uvádzaný žalobcom, nejde v tomto slova zmysle o judikát (7 MCdo 5/2014) a v našom prípade o právne nedovolený odklon, pretože súd prvej inštancie rozhodol o otázke začatia plynutia premlčacej doby v súlade s ustálenou a publikovanou judikatúrou.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V predmetnej veci sa žalobca od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 45.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 01.07.2015, titulom ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Samotné poskytnutie finančných prostriedkov od žalobcu žalovanému, postupne v troch plneniach (25.000 eur dňa 29.03.2013, 10.000 eur dňa 31.05.2013 a 10.000 eur dňa 13.06.2013) prevodom na osobný bankový účet žalovaného, v konaní nebolo sporné. Bolo preukázané, že žalobca pri každom z príslušných elektronických bankových prevodov do kolónky spáva pre príjemcu uviedol „Pozicka pre P. G. (meno žalovaného, pozn. odvolacieho súdu) od H. G. (meno žalobcu, pozn. odvolacieho súdu). Tvrdenia žalobcu, že v prípade daných plnení išlo o pôžičku žalovanému, žalovaný popieral s tým, že išlo o zálohu na rekonštrukčné a projekčné práce v súvislosti s ich budúcou spoločnou prevádzkou baru a reštaurácie, resp. investíciu do tejto prevádzky, či súčasť ich spoločného podnikateľského plánu za účelom zabezpečovania financovania nákladov s rozbehom prevádzky, čo sa v konaní snažil taktiež preukázať.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že žalobca v odvolaní síce uviedol, že rozhodnutie napáda v celom rozsahu, avšak zo samotného odvolacieho návrhu vyplýva, že v odvolacom konaní sa (popri celej žalovanej istine) domáhal príslušenstva - úroku z omeškania len v zníženom rozsahu 5,05 % ročne so sumy 45.000 eur od 10.01.2016 do zaplatenia. Zvyšná časť úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 45.000 eur od 01.07.2015 do 09.01.2016 a vo výške 3 % od 10.01.2016 ročne zo sumy 45.000 eur do zaplatenia, teda nebola odvolaním (relevantne) napadnutá.

7. I. Civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady

potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. II. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov ponese aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo. (nález Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 20/2020)

8. Vo všeobecnosti teda platí, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toto účastníka konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o toho účastníka, ktorý tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, pre nečinnosť strany alebo vôbec (objektívne vzaté) nemohla byť preukázaná. Záver o tom, že strana neunesla dôkazné bremeno, možno urobiť len vtedy, ak hodnotenie dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané, neumožňuje súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia strany, ale ani o tom, že boli nepravdivé.

9. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno.

10. Súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne vyhodnotil povinnosť dôkazného bremena spočívajúceho na žalobcovi, ktorý pre úspech v spore z tvrdeného titulu pôžičky musel preukázať uzatvorenie zmluvy o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka - teda dohody, ktorej súčasťou by bol (popri prenechaní finančných prostriedkov) aj záväzok žalovaného vrátiť mu poskytnuté finančné prostriedky.

11. Na základe zmluvy o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi určité množstvo druhovo určených (zastupiteľných) vecí na voľné nakladanie či spotrebovanie a dlžník sa zaväzuje vrátiť mu po určitej dobe veci rovnakého druhu. Charakteristickým znakom pôžičky je jej dočasnosť, avšak podstatnou náležitosťou zmluvy nie je stanovenie doby vrátenia, splatnosť pôžičky môže byť dohodnutá i neskôr. Zmluva o pôžičke má reálnu povahu, nie je teda konsenzuálnym kontraktom, a preto vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky, ktorého vlastníkom sa stáva dlžník. Pre uzatvorenie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže zmluva môže byť uzavretá aj ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť aj povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží).

12. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca v danom prípade nepreukázal uzatvorenie zmluvy o pôžičke so žalovaným, keď v konaní nepreukázal, že medzi stranami došlo k dohode zakladajúcej záväzok žalovaného poskytnuté peňažné prostriedky ako predmet pôžičky žalobcovi vrátiť. Samotné vpísanie poznámky do prevodných príkazov pri ich zasielaní na účel žalovaného, nebolo ani podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilé založiť dvojstranný právny úkon pôžičky, keď vyjadruje vôľu a účel pri poskytovaní daného plnenia len z pozície žalobcu, ktorého skutočné naplnenie zo strany žalovaného nebolo v konaní ani inak preukázané.

13. Na základe dokazovania si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Hodnotenie dôkazov je myšlienková činnosť súdu, v rámci ktorej vykonaným dôkazom prisudzuje určitú hodnotu. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má dôkazy hodnotiť; uplatňuje sa zásada voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 v spojení s § 191 C.s.p.); iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (§ 186, § 193, § 205 C.s.p.). Pri hodnotení dôkazu z hľadiska jeho závažnosti (dôležitosti) súd posudzuje, či je dôkaz významný na preukázanie takých skutkových zistení, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie, pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich zákonnosti súd skúma, či bol dôkaz vykonaný zákonom zodpovedajúcim spôsobom a napokon z hľadiska

jeho pravdivosti, teda či dôkaz preukazuje skutočnosti z neho vyplývajúce, hodnotí dôkaz na základe jeho vierohodnosti.

14. Okrem uvedených správ v bankových príkazoch žalobca svoj nárok na vrátení pôžičky zakladal aj na svedeckej výpovedi svedkyne A. (ktorej vykonanie v konaní pôvodne navrhoval žalovaný a neskôr žalobca). Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výpoveď tejto svedkyne, ktorá bola účtovníčkou v spoločnostiach žalovaného, o spôsobe zaúčtovania peňažných prostriedkov poskytnutých žalobcom žalovanému vo forme pôžičky, nevyjadruje ani nepreukazuje vôľu žalovaného uvedené prostriedky vrátiť žalovanému. Premetom svedeckej výpovede sú skutočnosti, ktoré svedok vnímal svojimi zmyslami. Ako správne zistil súd prvej inštancie, daná svedkyňa nebola osobne prítomná pri dojednávaní pôžičky, nebola jej predložená takáto písomná zmluva, žalovaný jej priamo neuviedol, že by si od žalobcu peniaze požičal - len, že ich má od neho, resp. mu ich dal, pričom konkrétny obsah dohody nepoznala. Vzhľadom na uvedené tak skutočnosť, že poskytnutie peňažných prostriedkov svedkyňa (podľa jej slov) „vníkala“ ako pôžičku nebola relevantnou. Jej svedecká výpoveď teda nebola spôsobilá preukázať či prispieť k preukázaniu nároku žalobcu na vrátení peňažných prostriedkov zo zmluvy o pôžičke. Odvolacie námietky žalobcu napádajúce záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní uzatvorenia zmluvy o pôžičke a žalovaného nároku z tohto titulu, tak odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

15. Za danej dôkaznej situácie nebolo možné predmetné správy pre žalovaného v bankových príkazoch v znení „Pozicka pre P. G. P. H. G.“ považovať za deklaráčny preukázaný právny dôvod poskytnutého plnenia zakladajúceho nárok na vrátenie pôžičky. Preukazovali „len“ akýsi domnelý právny dôvod, ktorým mal disponovať žalobca v čase poskytnutia príslušného peňažného plnenia žalovanému. Súladne tak to správne vyhodnotil aj súd prvej inštancie, keď uviedol, že „aj keď žalobca v čase plnenia predpokladal právny dôvod plnenia (zmluva o pôžičke), takýto právny dôvod však nebol v konaní preukázaný“. Pokiaľ žalobca v odvolaní súdu prvej inštancie tiež vytýkal, že sa nezaoberal úvahou, či akceptovaním (prijatím) peňažných prostriedkov sprevádzaných uvedenou správou nevznikla zmluva o pôžičke napr. prijatím návrhu žalovaným, možno poukázať na to, že žalobca sám v žalobe tvrdil, že zmluva o pôžičke medzi stranami bola uzatvorená ústne.

16. Odvolací súd sa plne stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný rovnako nepreukázal ním tvrdý dôvod poskytnutého plnenia spočívajúci v ich dohode o spoločnom financovaní ich prevádzky resp. investícii a vklade do spoločného podnikania. Náležite poukázal na to, že k jeho tvrdeniam chýbal príslušný zmluvný základ, príp. podrobnejšie listinné dôkazy. Žalovaný teda v spore nepreukázal, že by medzi stranami sporu bola uzatvorená dohoda, z ktorej by vyplýval záväzok žalobcu poskytnúť predmetné plnenie bez nároku na jeho vrátenie. Keďže absencia príslušného zmluvného dojednania sa vzťahovala aj na čas po poskytnutí predmetných plnení, nebolo možné ich považovať (ani) za preddavky v zmysle § 498 Občianskeho zákonníka (Na to, čo dal pred uzavretím zmluvy niektorý účastník, hľadí sa ako na preddavok.). Preddavok musí mať vždy preukázateľný vzťah ku konkrétnej zmluve, ktorá má byť uzavretá. Ak by išlo o plnenie bez toho, že medzi veriteľom a dlžníkom má byť následne uzavretá zmluva s daným predmetom, boli by naplnené kvalifikačné znaky bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 (plnenie bez právneho dôvodu), pokiaľ by sa na toto plnenie nevzťahoval iný právny titul. Ten, kto prijal takéto plnenie, je povinný ho vydať podľa pravidiel a zásad platných pre vysporiadanie bezdôvodného obohatenia (§ 456 - 458 Občianskeho zákonníka). (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník II. § 451 - 880. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, 1580 s., § 498, s. 1864-1866)

17. Vychádzajúc z tohto stavu, keď preukázateľne a nesporne došlo k poskytnutiu plnenia vo výške 45.000 zo strany žalobcu žalovanému, avšak nebol preukázaný jeho skutočný právny titul (existencia jedného z tvrdených právnych dôvodov), resp. žalobca a žalovaný predmetné plnenie vo vzájomnom rozpore považovali za súčasť rozdielných záväzkov (pôžička vs. nenárokovateľný príspevok/investícia do spoločného podnikania), súd prvej inštancie zodpovedajúco dospel k záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu.

18. Strany konania nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré súdu umožnia, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo

možné vyvodit' plnenie. Ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe a musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbehu) právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu právnú normu. (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/25/2018).

19. Posúdenie, či medzi účastníkmi išlo o vzťah z bezdôvodného obohatenia, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy - § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho ho získal (§ 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 124/2002). Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008). (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 554/2012 zo dňa 26.04.2013)

20. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prvom odseku tohto ustanovenia je upravená tzv. subjektívna premlčacia doba, v odseku druhom premlčacia doba objektívna. Vzájomný vzťah týchto dvoch premlčacích dôb je taký, že ak skončí beh jednej z nich, a je vznesená námietka premlčania, právo sa premlčí a nemožno ho priznať. Premlčanie nevedie k zániku práva, bráni však jeho vymožitelnosti. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 17/2009)

21. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie posudzoval, či nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bol v čase podania žaloby premlčaný, pričom vychádzal z príslušných ustanovení § 107 Občianskeho zákonníka. Žalobu zamietol, keďže dospel k záveru, že v danom prípade došlo k uplynutiu 2-ročnej premlčacej lehoty, ktorý žalobca v odvolaní taktiež osobitne namietal. Súd prvej inštancie svoj záver o uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty v zmysle 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka odôvodnil tým, že žalobca už v čase vykonaných plnení, dňa 29.03.2013 (25.000 eur), dňa 31.05.2013 (10.000 eur) a dňa 13.06.2013 (10.000 eur), vedel koľko plnil a komu plnil, preto mu daná 2-ročná premlčacia doba začala plynúť vo vzťahu k jednotlivým plneniam vždy odo dňa nasledujúceho po ich poskytnutí. V odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na závery uvedené v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 67/2011 ("Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Podané znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k

bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodit'.”).

22. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že pre posúdenie skutočnej vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto ho získal, sú vždy rozhodujúce skutkové okolnosti zistené v konkrétnom prípade. V prejednávanej veci ide o rovnaké skutkové okolnosti ako vo veci sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej žalobca tvrdil, že finančnú čiastku poskytol žalovanej na základe ústnej zmluvy o pôžičke, ale neunesol dôkazné bremeno preukázania, že došlo medzi nimi k uzavretiu zmluvy o pôžičke, nepreukázal ani iný právny dôvod poskytnutia žalovanej sumy, pričom poskytnutie tejto sumy žalobcom žalovanej nebolo sporné. Nárok preto súd posúdil ako bezdôvodné obohatenie. Žalovaná vzniesla námietku premlčania. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že 2-ročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom poskytnutia plnenia žalobcom na účet žalovanej. Vychádzal z toho že žalobca nepreukázal právny dôvod poskytnutia plnenia, teda od začiatku išlo o plnenie bez právneho dôvodu a už v tomto okamihu boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnil a v akej výške. Záver žalobcu, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť, keď žalobkyňa poprela uzavretie zmluvy o pôžičke, resp. prestala splácať, posúdil ako nesprávny, pretože je založený na vedomosti žalobcu o právnej kvalifikácii, ktorá je bez právneho významu.

23. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020 (24/2020) uviedol, že „Posúdenie skutočnej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, sa posudzuje vždy podľa konkrétnych skutkových okolností, pri ktorých je potrebné rozoznávať určité typové situácie (typové skutkové okolnosti), pre posúdenie ktorých možno používať skoršiu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ak však nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, aplikácia skorších súdnych rozhodnutí nie je namieste.“ V tomto náleze, vydanom na základe sťažnosti podanej proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 163/2018 zo dňa 22.05.2019; v ktorom poukázal na uznesenie sp. zn. 3 Cdo 169/2017, v ktorom najvyšší súd odkázal na rozhodnutie 1 Cdo 67/2011; ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd nesprávne vyhodnotil analógiu v skutkovom stave, keď v prejednávanej veci sp. zn. 8 Cdo 163/2018 išlo o spotrebiteľský spor, základom právneho vzťahu boli zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktoré sa v dôsledku absencie vyžadovaných náležitostí považovali za bezúročné a bezpoplatkové a predmetom rozhodnutí, na ktoré poukázal najvyšší súd nebol spotrebiteľský spor, základom právneho vzťahu medzi stranami nebola zmluva o spotrebiteľskom úvere, nešlo o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán, uvedenej priamo v zákone. V konaní sp. zn. 1 Cdo 67/2011 nebola preukázaná existencia akejkoľvek zmluvy a nešlo o spotrebiteľský spor a poukázal aj na rozpor posúdenia danej situácie najvyšším súdom s ním odkazovaným záverom vyplývajúcim z rozhodnutia sp. zn. 2 Cz 35/77.

24. Z uvedeného nálezu vyplýva, že pri konkrétnych skutkových okolnostiach; podľa ktorých treba posudzovať skutočnú vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu; je treba rozlišovať určité typové situácie, pri posudzovaní ktorých možno aplikovať skoršie súdne rozhodnutia dovolacieho súdu. Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu (Slovenskej socialistickej republiky) sp. zn. 2 Cz 35/77 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. III. 413/2013, z ktorých vyplýva, že pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby nie je rozhodujúce, kedy sa (oprávnený) mohol dozvedieť o (rozhodujúcich) skutkových okolnostiach, ale podľa ustálenej judikatúry sa vyžaduje skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech a o tom, kto ho získal. Tieto závery v uvedených rozhodnutiach však boli aplikované na iné skutkové okolnosti ako v prejednávanej veci. V konaní sp. zn. 2 Cz 35/77 sa žalobca domáhal vydania neoprávneného majetkového prospechu získaného žalovanou preplatkom kúpnej ceny nehnuteľnosti, keď po uhradení kúpnej ceny v sume 11.050 Kčs žalovanej, namiesto doplatku v sume 5.974,12 Kčs, nedopatrením poukázal celú sumu 17.014,12 Kčs. V danom prípade najvyšší súd z hľadiska posúdenia začiatku premlčacej lehoty nepovažoval za podstatnú iba okolnosť, že žalobca vedel, akú sumu má žalovanej na kúpnu sumu ešte doplatiť, ale aj, či mal vedomosť aj o tom, akú sumu jej skutočne vyplatil, a teda vedomosť, že mu vzniklo právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu v tejto súvislosti. Konštatoval, že rozhodujúca je skutočná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech a kto ho získal a nie je rozhodujúce, či sa o svojom práve mohol alebo mal dozvedieť skôr. V ďalšej žalobcom v odvolaní poukazovanej veci sp. zn. 5 Cdo 121/2009 dospel

Najvyšší súd SR k záveru, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že žalovaná užíva nehnuteľnosti bez právneho dôvodu najskôr právoplatnosťou rozsudku, ktorým bola kúpna zmluva týkajúca sa užívaných nehnuteľností vyhlásená za neplatnú.

25. Na rozdiel od týchto rozhodnutí, v prejednávanej veci nebola preukázaná existencia žiadnej zmluvy. Žalobca tvrdil, že v čase poskytnutia plnenia žalovanému nemal vedomosť o bezdôvodnom obohatení, pretože bol presvedčený, že ide o pôžičku, keď aj každú platbu takto označil. Žalobca však nepreukázal svoje tvrdenie o uzavretí zmluvy o pôžičke medzi stranami, nepreukázal ani iný právny titul poskytnutého plnenia a z tohto dôvodu išlo od počiatku o plnenie bez právneho dôvodu, a teda bezdôvodné obohatenie, vydanie ktorého si mohol žaloba uplatniť, keď už v čase poskytnutia plnenia mal vedomosť o skutkových okolnostiach potrebných na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorými je to, komu a v akej výške plnil. Tento záver vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR napr. vo veci sp. zn.

33 Cdo 2225/2012, podľa ktorého: „Začiatok plynutia premĺčacej doby teda nemožno spájať s okamihom, kedy sa dozvedel, že zmluva nevznikla (nepreukázal v konaní jej existenciu), ale s okamihom, v ktorom si sám musel byť vedomý toho, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu plnenia previedol na účet žalovaného určitú čiastku. Tento záver úplne korešponduje s konštantnou judikatúrou dovolacieho súdu (pozri napríklad rozsudok bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 27. septembra 1974, 2 Cz 19/74, uverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 38/1975, rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 27. septembra 2000, sp. zn. 927/98, rozsudok z 14. augusta 2007, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006, a rozsudky z 15. júna 2010, sp. zn. 21 Cdo 3433/2008, 21 Cdo 3434/2008, z 18. mája 2011, sp. zn. 32 Cdo 2626/2009, zo 6. mája 2013, sp. zn. 28 Cdo 2892/2012).“ Taktiež z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo 4462/2014, na ktorý poukazoval žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu, vyplýva, že v prípade nepreukázania uzavretia zmluvy o pôžičke, nemôže tvrdenie žalobcu o poskytnutí peňazí žalovanému ako pôžičky obstať ani pri posúdení začiatku plynutia subjektívnej premĺčacej doby a táto začína plynúť momentom prevedenia peňažnej sumy (bez právneho dôvodu) na účet žalovaného, pretože už vtedy žalobca vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania získal vedomosť, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil. Ďalej v rozsudku sp. zn. 33 Cdo/446/2014 NS ČR konštatoval: „O vzniku bezdôvodného obohatenia sa oprávnený dozvie, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. pozná skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu bezdôvodného obohatenia a osoby, ktorá sa obohatila. Nezáleží ako oprávnený posúdi rozhodujúce skutkové okolnosti z právneho hľadiska.“

26. Z odporu žalovaného proti platobnému rozkazu sa žalobca nedozvedel nové skutkové okolnosti o rozsahu plnenia ani o osobe, ktorej plnil, ale len o tom, že žalovaný popiera existenciu jeho domnelého titulu, t.j. získal vedomosť len o prípadnej inej kvalifikácii ním uplatneného nároku, a to ani nie na základe plnenia bez právneho dôvodu, ale z iného žalovaným tvrdeného právneho dôvodu. Okrem toho napriek tvrdeniam žalovaného resp. jeho popretiu uzavretia zmluvy o pôžičke, sa mu mohlo podať preukázať túto ním tvrdenú skutočnosť a teda nemohol z odporu získať skutočnú (preukázanú) vedomosť o bezdôvodnom obohatení. Vzhľadom na uvedené by podľa názoru odvolacieho súdu výklad žalobcu umožňoval neprimerané predlžovanie začiatku plynutia premĺčacej doby v týchto konkrétnych typových situáciách. Taktiež v dôsledku takéhoto výkladu by došlo k situácii, že žalobca si žalobou uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, o vzniku ktorého v čase podania žaloby nemal vedomosť, resp. až v priebehu konania by sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia, vydanie ktorého si predtým žalobou uplatnil. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s právnym záverom vyplývajúcim z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011 a uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR, ku ktorým súdy dospeli v skutkovo obdobných situáciách.

27. Vzhľadom na vyššie prijaté závery je tiež potrebné odmietnuť ako nedôvodnú a absolútne neopodstatnenú aj ďalšiu odvolaciu argumentáciu žalobcu, v zmysle ktorej „sa veriteľ (oprávnený) o bezdôvodnom obohatení dozvedá až prípadným nespĺnením povinnosti dlžníka (obohateného) na požiadanie (výzvu) vydať bezdôvodné obohatenie“. Odvolací súd dáva predovšetkým do pozornosti, že (naproti § 101 príp. § 102 Občianskeho zákonníka) príslušný § 107 Občianskeho zákonníka obsahuje špeciálnu úpravu premĺčania práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia s osobitnou úpravou začiatku premĺčacej lehoty, na posúdenie ktorého nemá otázka splatnosti plnenia z bezdôvodného obohatenia žiaden význam. Posúdenie tejto samostatnej otázky zo strany odvolacieho súdu by vzhľadom na dané štádium konania bolo bezpredmetným a nadbytočným, keďže by (v prípade opačného záveru odvolacieho súdu) v predmetnej veci mohlo mať vplyv jedine na požadované príslušenstvo.

28. Súd prvej inštancie teda správne dospel k záveru o premlčaní predmetného nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť odo dňa poskytnutia jednotlivých čiastkových plnení, t. j. dňom 30.03.2013, 1.4..2013 a 14.06.2013 a uplynula 30.3.2015, 1.4.2015 a 14.06.2015, čo znamená, že k podaniu predmetnej žaloby dňa 29.01.2016 došlo vo vzťahu k všetkým trom plneniam oneskorene. Keďže v dôvodu premlčania nebolo možné vyhovieť žalobe v celom jej rozsahu, súd prvej inštancie správne rozhodol tak, že ju zamietol. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu, že by zamietnutím žaloby poskytol súd ochranu popretiu spravodlivosti a obohateniu žalovaného, a to s poukazom na dodržanie objektívnej premlčacej doby. V zmysle ustálenej judikatúry, týkajúcej sa vzťahu subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, ak jedna z nich uplynie, právo sa premlčí a ak je vznesená námietka premlčania, nemožno ho priznať.

29. Odvolací súd tak dospel k záveru, že žalobcom uplatňované odvolacie dôvody neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a súvisiaceho, odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého, výroku o náhrade trov konania, potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).